TANGAZO LA SERIKALI Na 327 la Tarehe 12/09/2014

SHERIA YA FEDHA ZA SERIKALI ZA MITAA.
(SURA YA 290).

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya vifungu vya 7(1) na 16(1).

SHERIA NDOGO ZA (USHURU WA HUDUMA) ZA HALMASHAURI YA WILAYA NACHINGWEA, 2014.

1. Sheria Ndogo hizi zitaitwa Sheria Ndogo (Ushuru wa Huduma) za Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea, 2013 na zitaanza kutumika baada ya kutangazawa kataika Gazeti la Serikali.

2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la Mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea.

3. Katika Sheria Ndogo Hizi isipokuwa pale itakapoelezwa vinginevyo:

"Afisa Mwidhiniwa" maana yake ni Afisa yeyote wa umma au mtu mwingine aliyeteuliwa na Halmashauri kusimamia,kutekeleza na kuratibu Sheria Ndogo hizi;

"Halmashauri" maana yake ni Halimashauri ya Wilaya ya Nachingwea.

"Sheria " maana yake ni Sheria ya Fedha za Serikali Mitaa Sura ya 290;

"Hesabu" maana yake ni jumla ya mauzo au manunuzi ikiwa ni pamoja na kodi na ada katika mwaka wa Mapato;

"**Hesabu za Mwisho"** maana yake ni jumla ya hesabu za mwaka zinazowasilishwa na Taasisi yoyote ya kibiashara baada ya kipindi cha hesabu kwa mujibu wa Aya ya Sheria Ndogo hizi pamoja na nyaraka au maelezo yatakayotakiwa kutolewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi;

"**Jumuisho"** maana yake ni taarifa,nyaraka au hesabu au maelezo yoyote yahusuyo kiasi na thamani ya fedha ya bidhaa au huduma zilizozalishwa, zilizosambazwa,zilizotolewa na kuuzwa kibiasahra na ikiwa ni pamoja jumuisho la wali au la mwisho;

"**Kipindi cha hesabu"** maana yake muda ambao mfanyabiashara anatakiwa kuiwasilisha hesabu za biashara zake;

"Mkurugenzi" maana yake ni Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea au Afisa yeyote wa umma atakayeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi;

"Mkusanya Ushuru" maana yake ni mtumishi au wakala aliyeteuliwa na Halmashauri kukusanya ushuru kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi;

"Mwaka wa Mapato" maana yake ni kipindi cha miezi kumi na mbili ya kalenda ya mwaka;

"Taasisi ya Biashara" maana yake ni Taasisi iliyosajiliwa kwa mujibu wa Sheria ya Makampuni au Sheria ya Majina ya kibiashara inayojihusisha na shughuli za kiuchumi za uzalishaji wa bidhaa au mazao ya kilimo,usambazaji wa bidhaa au utoaji wa huduma au biashara ikiwemo uagizaji wa bidhaa toka nje ya nchi.

4. Halmashauri itatoza na kukusanya kodi ya huduma kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kutoka kwa kila Taasisi ya kibiashara katika kila mwaka wa mapato amabayo ni sawa na asilimia sifuri nukta tatu (0.3%) ya hesabu ya shughuli zote zikiwemo za uzalishaji wa bidhaa au huduma kutoka nje ya nchi zinazofanyika katika eneo la Halmashauri ukiondoa kodi ya mlaji.

5. Mkurugenzi kwa taarifa ya maandishi anaweza kumtaka mlipa ushuru au mkusanya ushuru yeyote kuwasilisha hesabu zenye taarifa kamili za shughuli za kibiashara zikionyesha kiasi na thamani ya fedha ya bidhaa au huduma zilizozalishwa,kutolewa,kuingizwa,kusambazwa au kuuzwa kibiashara na taarifa ya fedha katika kipindi maalum kisichozidi siku thelathini (30) tangu tarehe ya taarifa hiyo.Halmashauri itaweka utaratibu wa kulipia na muda wa kulipia.

6. Mkurugenzi anaweza kwa taarifa ya maandishi kumtaka mtu yeyote mwenye taarifa au maelezo kuhusu taasisi yoyote ya kibiashara inayopaswa kulipa ushuru kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi, kuwasilisha kwake taarifa au maelezo hayo katika kipindi kisichopungua siku thelathini (30) tangu tarehe ya agizo hilo.

7. Mkurugenzi anaweza kumwagiza kwa maandishi Afisa Muidhiniwa kuingia kwenye jengo au taasisi ya kibiashara au la mlipa au mkusanya kodi yeyote kwa nia ya kufanya uchunguzi na tathmini ya kumbukumbu za kibiashara vitabu vya hesabu,taarifa nyinginezo kama atakavyoona inafaa kufanyiwa uchunguzi kwa ajili ya kupata ama kujua kiwango sahihi cha ushuru anachotakiwa kulipa mlipa ushuru au mkusanya ushuru huo.
8. (1) Mkurugenzi anaweza, kwa taarifa ya maandishi kumtaka mlipa ushuru au mkusanya ushuru yeyote kuwasilisha kwake kumbukumbu za biashara na vitabu

vya hesabu kwa nia ya kupata taarifa kwa ajili ya kufanya tathimini au kukusanya ushuru wa huduma.

(2) Kwa nia ya kupata taarifa kwa mujibu wa Sheria Ndogo ya 8 (1) Mkurugenzi anaweza kumtaka mtu yeyote kufika mbele yake na kwa Afisa Mwidhiniwa katika muda na mahali kadri atakavyoona inafaa.

9. Kwa mlipa au Mkusanya ushuru wa huduma atatakiwa kutoa na,au kuwasilisha hesabu za awali za kulipa kodi anayotakiwa katika muda kama ifuatavyo;-

(a) Kwa waagizaji bidhaa kutoka nje ya nchi watalipa ushuru katika muda kama itakavyokuwa imeelezwa na Kamishna wa Ushuru wa forodha na kodi ya mlaji;
(b) Wazalishaji wa bidhaa za viwandani watalipa ushuru kama itakavyokuwa imeelezwa na Kamishna wa Kodi ya Ongezeko la thamani (VAT) Iisipokuwa haitakuwa zaidi ya muda wa kulipa ushuru wa mlaji au (VAT);
(c) Watu wengine watalipa katika awamu nne (4) awamu ya kwanza ikianzia katika kipindi cha miezi mitatu baada ya kuanza kwa kipindi cha mahesabu.

10. Mkurugenzi anaweza kuteua Kamishna wa Ushuru wa Forodha au Kodi ya Mapato kutathimini na kukusanya ushuru wa huduma na kuwasilisha kwa Halmashauri kwa wakati kama ilivyoelekezwa kwenye Sheria Ndogo hii kifungu cha 9 kwa lengo la kufanya tathimini,kukusanya na kupata ushuru pamoja na madeni yake.

11. (1) Kiwango cha ushuru kitakuwa ni aslimia 0.3% ya hesabu ya shughuli zote baada ya kuondoa kodi ya ongezeko la thamani na kodi ya mlaji.

(2) Mkusanya ushuru au mlipa ushuru yeyote akishindwa kuwasilisha ushuru wake au wa mlipa ushuru atachukuliwa kama hajalipa ushuru na anastahili au kuwajibika kulipa ushuru huo kama vile ndiye mlipa ushuru wa Halmashauri,na njia zote za kukusanya madeni zitatumika dhidi yake kama vile ndiye mlipa ushuru husika.

(3) Bila kuathiri masharti yaliyowekwa na Sheria Ndogo hizi Mkurugenzi aweza kuteua wakala kukusanya ushuru kwa niaba yake na wakala huyo atakuwa na jukumu la:

(a) Kuwasilisha majumuisho kwa Mkurugenzi au Afisa Muidhiniwa;
(b) Kuwasilisha ushuru uliokusanywa katika kipindi maalum.

12. (1) Kila mlipa ushuru au mkusanya ushuru atatakiwa kuwasilisha kwa Halmashauri hesabu za mwisho katika kipindi cha miezi minne tangu kumalizika kwa kipindi cha hesabu ya ushuru anachostahili katika mkupuo mmoja.

(2)Mlipa ushuru au mkusanya ushuru anapowasilisha hesabu zake Afisa muidhiniwa anaweza;

(a) Kupokea na kukubali hesabu hizo na kutathmini kodi katika msingi huo;

(b) Kufanya tathmini kuhusu kiwango cha hesabu cha mlipa ushuru huyo iwapo atakuwa na hisia za kimsingi za kuamini kuwa hesabu hizo siyo sahihi.

(3). Iwapo mlipa ushuru hajawasilisha majumuisho ya hesabu zake kwa mwaka wowote wa pato aidha ametakiwa kufanya hivyo na Mkurugenzi au Afisa Muidhiniwa anakiri kwamba mlipa ushuru huo ana wajibu wa kulipa kodi kwa mwaka huo,anaweza kwa kadri atakavyoona,kuamua kiwango cha hesabu za mlipa ushuru huyo, isipokuwa tathmini hiyo haitaathiri wajibu wowote wa mlipa ushuru anaostahili kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi,kwa kushindwa kwake kuwasilisha hesabu hizo.

(4) Ushuru uliotathiminiwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi, utalipwa katika siku thelathini tangu tarehe ya kufanya tathmini.

13. –(1) Mtu yeyote anayetakiwa kulipa ushuru akishindwa kuwasilisha hesabu zake kama inavyotakiwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi katika kipindi kilichoongezwa atatozwa riba ya asilimia 1.5 kwa mwezi au shilingi elfu hamsini kutegemea kiwango kipi kitakuwa kikubwa.

(2) Iwapo mtu yeyote atasema uongo auataficha baadhi ya hesabu zake kwa nia ya kupunguza kiwango cha ushuru anachotakiwa kulipa,na inapobainika kuwa ufichaji au upunguzaji huo ulifanya kwa makusudi mtu huyo atatozwa ushuru pamoja na nyongeza ya asilimia hamsini (50%) ya tofauti kati ya ushuru anaostahili kulipa na hesabu alizowasilisha pamoja na kiwango cha ushuru halisi.

14. –(1)Ushuru amabao haujalipwa kwa wakati kama ilivyoelezwa kwenye Sheria Ndogo hizi,utatozwa riba ya jumla ya asilimia 15 kwa mwezi na itatakiwa kulipwa pamoja na ushuru halisi.

(2) Riba itozwayo katika Sheria Ndogo hizi itachukuliwa kama ushuru unaostahili kulipwa na njia zote za kukusanya ushuru na madeni zitatumika kukusanya riba hiyo kama ushuru unaolipwa na mlipa ushuru huo.

15. –(1)Mtu yeyote ambaye bila sababu za msingi;-

(a) Atashindwa kuwasilisha hesabu sahihi na za kweli

(b) Atashindwa kuwasilisha nyaraka,maelezo au taarifa inayotakiwa kuwasilishwa kwa Halmashauri katika muda uliowekwa;

(c) Atashindwa kutunza kumbukumbu,kitabu,hesabu;

(d) Atashindwa kuonyesha kumbukumbu yoyote au nyaraka kwa ajili ya uchunguzi;

Atakuwa ametenda kosa chini ya Sheria Ndogo hizi.

16. Mtu yeyote bila sababu za msingi-;

(a) Akifanya hesabu za uongo kwa kupunguza au kutoa hesabu sizizokuwa sahihi;

(b) Akitoa taarifa isiyokuwa sahihi kuhusu jambo lolote linaloweza kuathiri jukumu lake au la mtu mwingine la kulipa ushuru;

(c) Akiandaa au kutengeneza au kusababisha kuandaliwa au kutengenezwa kwa vitabu vya uongo vya mahesabu,kumbukumbu au udanganyifu au kuruhusu matengenezo ya maandishi ya vitabu vya uongo

17. mtu yeyote ambaye atamzuia au atajaribu kumzuia Afisa muidhiniwa kutekeleza majukumu yake aliyopewa kwa mujibu wa sheria Ndogo hizi atakuwa atakuwa anatenda kosa.

18 (1). mtu yeyote atakayevunja masharti ya sheria ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akitiwa hatiani atawajibika kulipa faini isiyozidi shilingi laki tatu (300,000//=) au atatumikia kufungo cha miezi isiyozidi kumi na mbili jela au adhabu zote mbili kwa pamoja yaani faini na na kifungo.

(2) pamoja na adhabu atakayopewa mkosaji katika sheria ndogo ya 18 (1) mkosaji atawajibika kulipa Halmashauri gharama iliyoingia kutokana na kuvunja masharti ya sheria ndogo hizi.

19 Endapo mtu ametenda kosa na kukiri kwa maandishi kwa mujibu wa sheria ndogo hizi,Mkurugenzi anaweza kushughulikia kosa hilo na kuangiza kuwa mtu huyo alipe deni analodaiwa pamoja na riba.

Muhuri wa Halmashauri ya Wilaya ya Nachingwea umebandikwa katika Sheria ndogo hii kwa azimio la Mkutano wa Halmashauri ulioitishwa na kufanyika tarehe 31 mwezi 10/2013 mbele ya;

Valery A.Kwembe

MKURUGENZI

HALMASHAURI YA WILAYA YA NACHINGWEA

Abdalla M.Chikawe

MWENYEKITI WA HALMASHAURI

HALMASHAURI YA WILAYA YA NACHINGWEA

NAKUBALI,

MIZENGO K. P.PINDA (MB)

WAZIRI MKUU

DODOMA